

Hallintotieteet kansainvälistyivät periferiassa

1980-luvun jälkipuolisko asettaa korkeakoulumaailmalle jälleen uusia haasteita: tehokkuus, johtaminen, laadullisuus ja kansainvälisyys ovat toiminnan kehittämisen iskusanoja. Ajan yleisimmät pyrkimykset siirtyvät siis myös korkeakoulujen toiminnan kehittämiskauteksi. Opetusministeriö on jo konkretisoinut pyrkimyksiä ilmoittamalla, että sen tarkoituksena on laatia erityinen korkeakoulujen kansainvälistämistä koskeva kehittämissuunnitelma.

Kansainvälistyminen on siis myös osa suomalaista 'virallista korkeakoulupolitiikkaa'. Käsitteet siltä, mitkä ovat kansainvälistymisen välttämättömiä edellytyksiä, vaihtelevat. On väitetty, että vain resurssien keskittäminen takaisi suomalaiselle tutkimukselle tien kansainväliseen yhteistyöhön.

Yhteiskuntatieteellisen tutkimuksen ja erityisesti pienehkön, keskittämiseduista tuskin milloinkaan nauttivan hallintotieteellisen yksikön näkökulmasta keskittämisen ja kansainvälistymisen kausaalisuhte ei näytä aukottomalta. Luonnontieteissä, joissa tarvitaan usein paljon työpanoksia, rahaa ja laittaita, keskittäminen voi olla välttämätön edellytys tulosten aikaansaamiselle. Hallintotieteiden tutkimuksessa asetelma on kuitenkin yleensä toisenlainen. Kansainvälistymiselle on sen vuoksi löydettyjä omia erityisiä keinoja. Komparatiivisen edun hyödyntäminen voisi näissä oloissa

tarjota vaihtoehdon keskittämishyödyille.

Vaasan korkeakoulun hallintotieteiden tutkimus ja koulutus elää vielä noivisiin aikaa oppineempien sisarten ja veljien keskuudessa. Työtä tehdään viiden opettaja-tutkijan ja neljän opiskelijavuosisikurssin voimin. Ensimmäiset hallintotieteiden kandidaatit ovat valmistautumassa. Halu olla mukana pyrkimässä kilpailun kestäviin tuloksiin ja kansainvälisille markkinoille asuu myös tässä pioneerijoukossa.

Mahdollisuuksiakin on. Hallintotieteellinen yksikkömme sijaitsee ehkä maantieteellisesti tarkasteltuna suomalaisessa periferiassa (400 km:n päässä pääkaupungista). Toisaalta se kuitenkin sijaitsee koko lailla Pohjolan keskipisteessä. Lähin ulkomainen yliopisto sijaitsee vain vajaan 100 km:n (ja miellyttävän neljän tunnin tax free-luomattoman) päässä. Uumajan yliopisto on 8 000 opiskelijan monipuolinen yliopisto, jossa myös hallinnon tutkimus on vahvasti mukana (statsvetenskapliga Institutionen: statskunskap, administrativ teknik, hälso- och sjukvårdsadministration). Kansainväliset toiminta-areenat ovat siis yllättävän lähellä.

Vaasan korkeakoululla on traditionaalisesti ollut kiinteät yhteydet Uumajan yliopistoon. Siten myös hallintotieteiden liittyminen tähän yhteistyöhön on ollut luonnollista. Sen lisäksi, että lähisyys ja perinteet tukevat yhteistyötä, myös kielikysymys on merkittävä. Vaasa on kaksikielistä seutua ja siten yhteistyö uumajalaisien kanssa tapahtuu luontevasti melkein päkotikielillä. Vaasalaisten ja uumajalaisien korkeakoulu-yhteistyö on saanut joitakin vuosia sitten myös or-

ganisoidut puitteet. Yhteistyö tunnetaan Merenkurkun korkeakoulu-yhteistyönä eli 'Högskolesamarbetet över Kvarken'.

Toinen pohjoismaisen korkeakoulu-yhteistyön alue on Keski-Pohjolan (Mittnorden) korkeakoulu-yhteistyö. Useille toiminnan aloille ulottuvaa Merenkurkun yhteistyötä ollaan laajentamassa Merenkurkun 'takamaille'. Uusia mahdollisia hallintotieteellisiä yhteistyökumppaneita ovat erityisesti Högskolan i Östersund (förvaltningslinjen) Jämtlannin läänissä Ruotsissa ja Norjan puolella Universitetet i Trondheim.

Hallintotieteiden alueella Kvarken ja Mittnorden -yhteistyötä on viritelty käyntiin pienin askelin: muutama vastavuoroinen opiskelija- ja tutkijavierailu, osallistuminen jatkokoulutusseminaarilain, yhteisen tutkimushankkeen suunnittelu sekä luonnollisesti julkaisujen vaihto. Yhteistyötä määrittävät ne hallinnon tutkimuksen alueet, joihin Vaasassa halutaan erityisesti painottaa. Vertaileva tutkimusasetelma ja julkisen valinnan teoreettolinnit muodostavat siten perustan, joita julkisia palveluja, paikallisen itsehallinnon kysymyksiä ja ylipäänsä hallinnon talouden kysymyksiä lähestytään.

Tähänastinen 'kansainvälistyminen' on luonnollisesti ollut vaatimatonta. Pohjoismaiset kontaktimme ovat kultankin avanneet monia innostavia mahdollisuuksia. Halu osallistua hallinnon tutkimuksen pohjoismaisiin yhteyksiin ja myös halu tuottaa tutkimusta pohjoismaisilla kielillä on virinnyt vahvana. Tästä eteenpäin paljon riippuu siltä, miten produktiivisia me hallinnon tutkijoina olemme.

Anita Niemi-Iilahti